

Nuuk 03-05-2023

FM23/130

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for, at forbedre borgernes muligheder i bygder og yderdistrikter til at optage lån til at opføre medbyggerhuse, samt genåbne muligheden for at optage lån til selvbyggerhuse. Arbejdet skal være færdiggjort til FM 2024.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapatoK Naleraq)

Først takker vi forslagstilleren fra Siumut, og vil fremkommende med følgende ord:

Vi er grundlæggende enig i forslagsstilleren om, at der i yderstrikter har været stor gavn af egenbyggeri af huse, som har løftet godt i bolig manglen, men disse er nu forældede og vi har kunnet se, at slitagen er på mange måder er tydeligt stort. Vi ved også, at der på mange måder heldigvis er blevet kørt med denne form for byggeri, da der i mange tilfælde er lavet restaureringer og heldigvis har været til gavn og positivt for husejere. Hvis man ser bredt på det, så kan der ikke kommes uden om, at der er mange huse, som trænger til restaurering.

Selvbyggerhuse blev i Hjemmestyrets tid indført med Siumut som fører, og dette har i sin funktion løftet godt for bolig manglen. Et godt formål har medført, at mange borgere er blevet husejere, og på daværende tidspunkt blev metoden 95-5 brugt, som er en udfordring med hensyn til priser i samfundet, og når man tænker på det, så kan vi sige, at den er blevet velbenyttet af borgere.

Det er korrekt, når vi tænker på de år, vi er i gang med, at der er nogen, som planlægger selv at bygge hus, men da de lokalt støder på barrierer, stopper de nogen gange med deres byggeplaner, f.eks. med byggemetoden, hvor man bygger med en anden, som grundlæggende er i orden, da der er tale om, at der tages udgangspunkt i indtægten af den, der ønsker at bygge. Denne pris er på mange måder blevet udfordrende, og når man tænker på det, så ved vi, at det er en baggrund for at stoppe byggeplaner.

I Siumut's mål står helt klart bl.a. om bolig, disse kan stå i Siumut's hjemmeside, og dem, som ønsker at finde information kan se/læse disse, hvor der f.eks. står:

- Der skal bestræbes på, at bevillinger til husbyggeri og restauration i bygder skal være mere lige.
- Der bør bevilges midler til byggeri med en anden, så den gælder for hele landet.
- Der skal søges mulighed for at bruge 95/5-metoden i bygder og yderstrikter.

Vi støtter fuldt op om Naalakkersuisut besvarelse, og vi er enige i det, der er blevet sagt f.eks. blev igangværende projekter nævnt, og det der absolut vedrører det, siges at være lokalt projekteret.

Desuden er vi glade for, at der i Naalakkersuisut's besvarelse står, at de vil gøre noget ved bolig manglen i såvel bygder som yderdistrikter, hvor der bl.a. er blevet skrevet til partilederne om med fremlæggelse som øjemed, og vi er ligeledes glade fra Siumut for, at der arbejdes på, at 95-5-metoden træder i kraft.

Grundlæggelsen passer overskriften perfekt til vores mål i Siumut, hvorfor skal vi sige, at vi støtter op om forslaget. Vi mener selvfølgelig, at der findes sundere bygder forskellige steder, ligesom vi ønsker, at der til stadighed skal bygges huse, som passer til familier.

Vi er enige i det, som forslagstilleren kommer ind på, og det er; vi ønsker at lave en undersøgelse om, hvad der kan være til gavn for husejere i bygder og yderdistrikter.

Afslutningsvis synes vi fra Siumut, at det er passende vedrørende brug af bevilger i det gældende yderstrukt og bygd, at der laves en årlig rapport i kommunerne.

Som allerede sagt støtter vi forslaget og videresendet det til grundig behandling i Byggeudvalget.

Jens Kristian Therkelsen, Siumut

(Denne version er oversat fra grønlandsk. Ved tvivlsspørgsmål er den grønlandske version gældende.)